

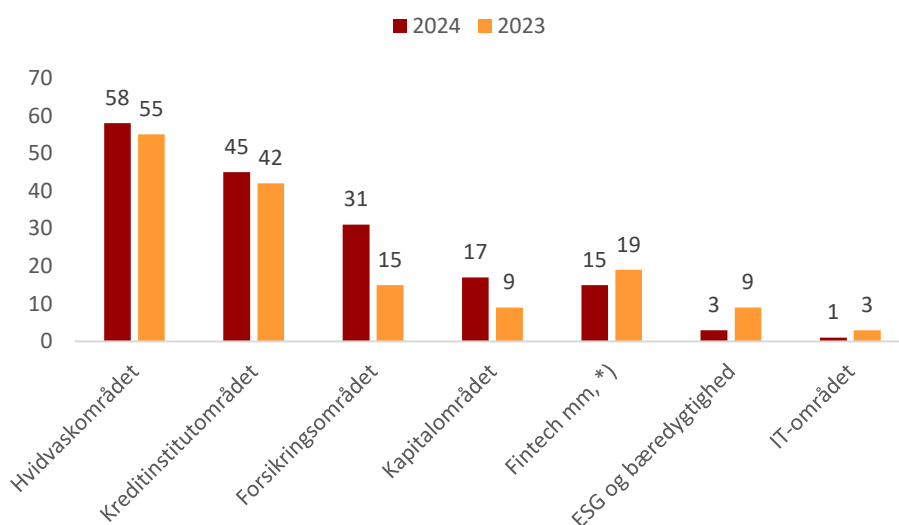
Finanstilsynets indsatser i 2024

Finanstilsynets tilsynsindsatser i 2024

Gennemførte inspektioner og afgivne tilsynsreaktioner

Finanstilsynet igangsatte 170 inspektioner i 2024, jf. figur 1. Til sammenligning igangsatte Finanstilsynet 152 inspektioner i 2023.

Figur 1: Antal igangsatte ordinære, tema- og funktionsinspektioner i 2023 og 2024 fordelt på tilsynsområder

Note: Separate IT-tilsyn er målrettet store finansielle virksomheder og datacentraler. IT-tilsyn for øvrige virksomheder indgår som led i mere generelle inspektioner hos disse virksomheder og opgøres ikke separat.

På hvidvaskområdet blev der i 2023 igangsat to tværgående inspektioner med i alt 16 virksomheder. I 2024 blev der igangsat tre tværgående inspektioner med i alt 26 virksomheder. Disse tæller med enkeltvis i opgørelsen.

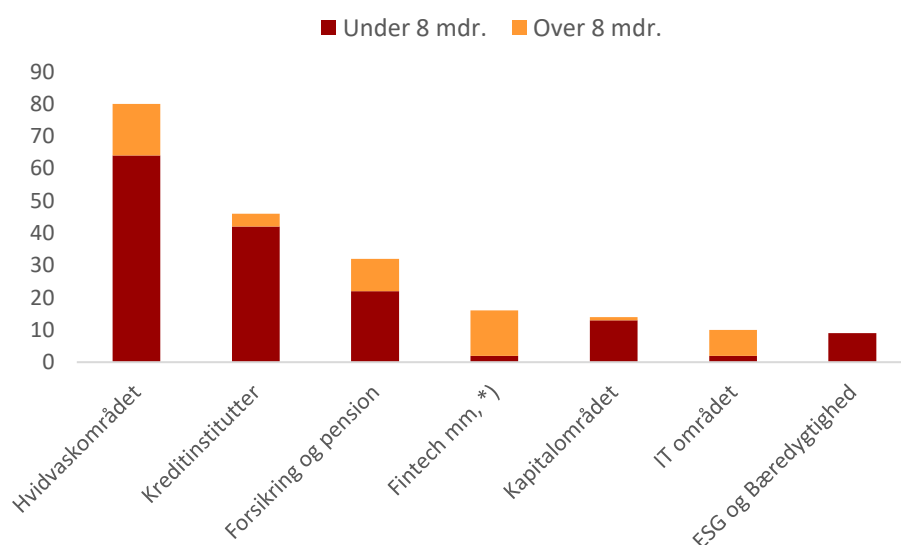
*) herunder betalingstjenester og governance.

Kilde: Finanstilsynet

Finanstilsynet har siden efteråret 2019 haft som målsætning, at en inspektion som hovedregel maksimalt må tage 8 måneder at gennemføre fra indkaldelse til den afsluttende offentliggørelse af redegørelse. Målsætningen er ambitiøs, og Finanstilsynet har løbende fokus på at nedbringe andelen af inspektioner, som overskrider tidsfristen. I 2024 afsluttede Finanstilsynet 207 inspektioner.

Heraf blev 154 gennemført indenfor 8 måneder, mens 53 inspektioner tog længere tid, jf. figur 2. Det vil sige, at 74 pct. af inspektionerne blev afsluttet indenfor Finanstilsynets målsætning. Til sammenligningen blev 57 pct. afsluttet indenfor målsætningen i 2023. Det skal ses i lyset af, at målsætningen på 8 måneder er sat ud fra, at den er realistisk, men samtidig med en erkendelse af, at der vil være inspektioner, der overskrider målsætningen, hvis der opstår komplikationer undervejs. Der kan også være særlige inspektioner, der som udgangspunkt forventes at vare mere end 8 måneder.

Figur 2: Antal afsluttede inspektioner i 2024

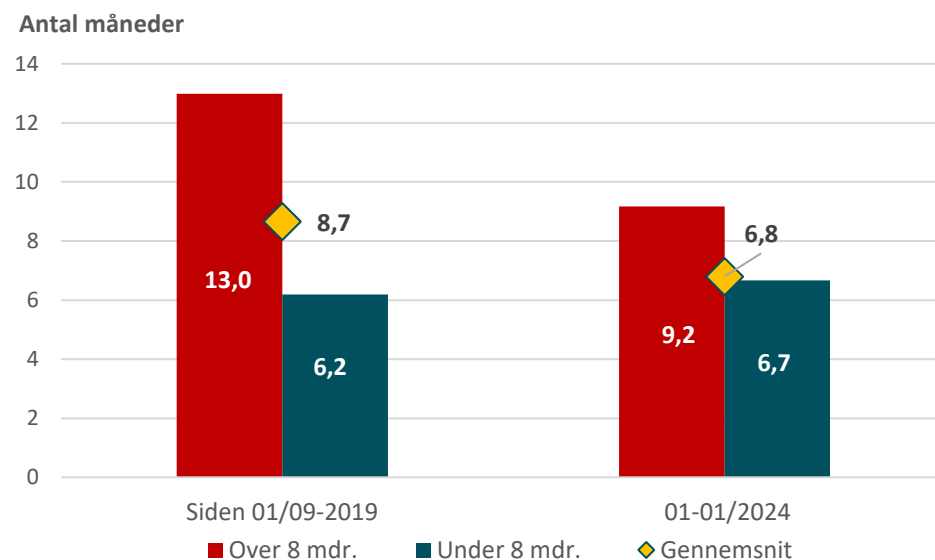
Note: På hvidvaskområdet blev en tværgående off-site-inspektion med ni virksomheder afsluttet. Undersøgelsen overskred fristen på otte måneder. De ni virksomheder tæller enkeltvis i opgørelsen.

*) herunder betalingstjenester og governance.

Kilde: Finanstilsynet

Det ekstra fokus på gennemførelsestid har også medvirket til, at tiden for at gennemføre de inspektioner, der tager mere end 8 måneder, er mærkbart reduceret. Den gennemsnitlige gennemførelsestid for inspektioner, der tager over 8 måneder, er reduceret til 9,2 måneder i 2024.

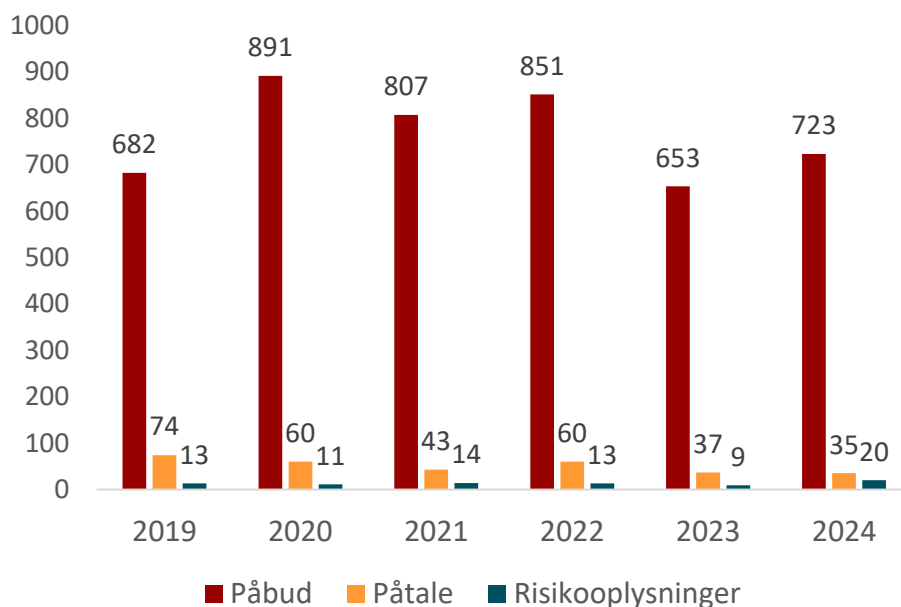
Figur 3: Gennemsnitlig gennemførelsestid for inspektioner

Note: Den gennemsnitlige gennemførelsestid for inspektioner, opdelt efter varighed over eller under 8 måneder fra begyndelse til afslutning.
Kilde: Finanstilsynet

Finanstilsynet gav i 2024 778 tilsynsreaktioner¹ fordelt på 723 påbud, 35 påtaler og 20 risikooplysninger, jf. figur 4. Til sammenligning blev der i 2023 givet 653 påbud, 37 påtaler og 9 risikooplysninger.

Figur 4: Antal tilsynsreaktioner, 2019-2024

Kilde: Finanstilsynet

¹ Finanstilsynet kan også give tilsynsreaktioner udenfor inspektioner.

I de følgende afsnit A til E er for hvert overordnet tilsynsområde foretaget en kort beskrivelse af de tilsynsindsatser, der er afsluttet i 2024. Indsatserne kan omfatte inspektioner, undersøgelser, udarbejdelse af lovgivningsarbejde, vejledninger, informationsarbejde eller analyser.

A. Tilsyn med kapitalmarkeder

Tilsyn med markedsmisbrug

I 2024 oprettede Finanstilsynet 245 sager om potentielt markedsmisbrug (260 i 2023). Sagerne var fordelt på 142 sager med mistanke om insiderhandel (132 i 2023), 85 sager med mistanke om markedsmanipulation (109 i 2023) og 18 forespørgsler fra udlandet (19 i 2023).

Undersøgelse af investeringsselskabers førhandelskontroller og markeds- overvågning

Finanstilsynet gennemførte en temaundersøgelse af førhandelskontroller og realtidsovervågning hos danske værdipapirhandlere, der udfører algoritme-handel. Førhandelskontroller skal bl.a. forhindre fejlhandler og såkaldte flash crashes. Formålet med undersøgelsen var at få kendskab til, hvilke konkrete foranstaltninger værdipapirhandlerne har indført for at leve op til reglerne om førhandelskontroller og realtidsovervågning. Undersøgelsens resultater indgår i en fælles europæisk undersøgelse i ESMA-regi (European Securities and Markets Authority).

Overgang fra IBORs i Danmark og udlandet

Finanstilsynet offentliggjorde i april 2024 et notat om status på overgangen fra IBORs (skønsmålede referencerenter) i Danmark og udlandet. I krone-markedet er forudsætningerne for en overgang rykket fremad, i takt med at DESTR (Denmark Short Term Rate) er blevet mere integreret i de finansielle markeder efter lanceringen i april 2022. Finanstilsynet opfordrede i notatet finansielle aktører til at sikre størst mulig brug af DESTR.

Datakvalitetstest af transaktionsindberetninger under MiFIR

Overvågningen af kapitalmarkedet ud fra en markedsmisbrugsvinkel sker på baggrund af transaktionsindberetninger fra værdipapirhandlerne. Finanstilsynet gennemførte en datakvalitetstest af danske bankers transaktionsindberetninger. Konkret opfølgning på diverse datakvalitetsproblemer blev delt med institutterne på opfølgende møder.

Pludseligt fald i likviditet i danske aktier under markedsuro pga. øget algoritme-handel

Finanstilsynet gennemførte en analyse af markedet maker-reguleringen under MiFID II, som blev publiceret i Finans/Invest den 5. december 2024. Formålet var at kortlægge risikoen for frafald i likviditet i danske aktier og vurdere reguleringens evne til at mitigere denne.

Styrket overvågning af insiderhandel og markedsmanipulation

Finanstilsynet arbejder løbende med at forbedre- og implementere nye alarmer, altså software, som automatisk overvåger og markerer potentiel markedsmisbrug (markedsmanipulation og insiderhandel). Finanstilsynet videreudviklede i 2024 en alarm relateret til handel i derivater og påbegyndte et arbejde om brug af machine learning i relation til identifikation af potentielt markedsmisbrug.

Opfølgning på undersøgelse af effektiviteten i værdipapirafviklingen

Finanstilsynet offentliggjorde i december 2023 en redegørelse om en ordinær inspektion i VP Securities A/S (Euronext Securities Copenhagen) (VP). En del af inspektionen omfattede effektiviteten i afviklingssystemet med fokus på foranstaltninger til at håndtere forsinkelser i værdipapirafviklingen. Afviklings-effektiviteten på det danske marked er generelt god, men VP's foranstaltninger for at forbedre afviklingsdisciplinen var utilstrækkelige. Finanstilsynet påbød derfor VP at styrke de interne processer, dels for afdækning af årsager til afviklingsforsinkelser, dels for suspension af deltagere, der konsistent og systematisk er skyld i forsinkelser af værdipapirafviklingen. Finanstilsynet fulgte i 2024 op på VP's efterlevelse af påbuddet.

B. Tilsyn med investorbeskyttelse, interessekonflikter og investeringsfonde

Inspektion om markedsføring

I januar 2024 afsluttede Finanstilsynet en temaundersøgelse om markedsføring af investeringsprodukter og -services. Undersøgelsen blev gennemført ved funktionsinspektioner i fire pengeinstitutter og et fondsmæglerselskab. Undersøgelsen viste overordnet, at selskaberne i et vist omfang har tilstrækkelige procedurer for at udarbejde og udsende markedsføringsmeddelelser. Fordele og risici ved investering var dog utilstrækkeligt præsenteret i den konkrete markedsføring på tværs af institutterne. Finanstilsynet har på baggrund af undersøgelsen igangsat en lignende undersøgelse af investeringsforvaltningsselskabers og forvaltere af alternative investeringsfondes markedsføring af investeringsfonde.

Temaundersøgelse i fem pengeinstitutter om løbende vurdering og registrering af kvalitetsforbedrende services

Finanstilsynet gennemførte og afsluttede i august 2024 en temaundersøgelse i fem pengeinstitutter om løbende vurdering og registrering af kvalitetsforbedrende services. Undersøgelsen viste, at de omfattede pengeinstitutter manglede fyldestgørende dokumentation for evaluering af den kvalitetsforbedrende service. Yderligere viste undersøgelsen, at der generelt i pengeinstitutterne mangler en drøftelse i ledelsen om kvalitetsforbedrende

service. Det øger risikoen for, at kunderne ikke får tilstrækkeligt kvalitetsforbedrende services. Efterfølgende offentliggjorde Finanstilsynet en temareport om kvalitetsforbedrende services.

Undersøgelse i form af statusmøder med fire udvalgte pengeinstitutter om implementering af bæredygtighed i produktstyring og egnethed

I foråret 2024 afsluttede Finanstilsynet en række møder med udvalgte virksomheder om status på implementeringen af bæredygtighedspræferencer i egnethedstesten og bæredygtighedsrelaterede mål i målgruppeafgrænsningerne ved produktgodkendelse og -styring. Statusmøderne viste, at implementeringen giver datamæssige udfordringer, og at kunderne generelt havde vanskeligt ved at forstå de anvendte begreber og komplekse regelsæt. Statusmøderne var også forberedelse til den igangværende fælleseuropæiske temaundersøgelse om samme emne.

Opfølgning på inspektioner om produktgodkendelse og -styring

Finanstilsynet afsluttede i 2024 den sidste af en række funktionsinspektioner af produktgodkendelse og -styring i pengeinstitutter. Inspektionerne viste, at der fortsat er mangler på området. Reglerne skal sikre, at investorer ender med finansielle produkter, som er egnede for dem. Institutterne skal have procedurer på plads, som sikrer dette. Erfaringerne fra funktionsinspektionerne bruges til at undersøge området i mindre og mellemstore pengeinstitutter som led i Finanstilsynets ordinære inspektioner. Finanstilsynet forventer at offentliggøre information i løbet af 2025 om området med afsæt i erfaringerne fra inspektionerne.

Temainspektion om bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningen og den efterfølgende risikostyring

I maj 2024 afsluttede Finanstilsynet en temainspektion om bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningen og den efterfølgende risikostyring. Den blev afholdt som led i en fælleseuropæisk temaundersøgelse. Temainspektionen viste, at håndteringen af bæredygtighedsrisici primært skete ved eksklusion af visse selskaber. Derfor var ikke alle relevante bæredygtighedsrisici integreret i processerne. Selskaberne manglede også rammeværk til at fastsætte overordnede grænser for risikostyringen af bæredygtighedsrisici.

C. Tilsyn med pensionsselskaber og skadesforsikringsselskaber

Ugaranterede pensionsprodukter

Finanstilsynet gennemførte i 2024 en tilpasning af reglerne i ledelsesbekendtgørelsen på forsikringsområdet. Tilpasningerne gælder fra den 30. juni 2025.

De væsentligste ændringer i forhold til det hidtidige regelsæt er, at det er tydeliggjort, at bestyrelsen for en livsforsikringsvirksomhed skal beslutte, hvilke

produkter virksomheden skal udbyde samt det enkelte produkts væsentligste egenskaber og karakteristika. Det skal danne udgangspunkt for styring og kommunikation af produktet. Desuden er det tydeliggjort, hvordan livsforsikringsvirksomhederne skal inddrage de risici, som kunderne bærer, i risikostyringen.

Alternative investeringer

Finanstilsynet havde også i 2024 fokus på alternative investeringer på pensionsområdet.

Finanstilsynet afsluttede to funktionsinspektioner om hyppigheden af den løbende værdiansættelse af alternative investeringer, herunder dokumentation, antagelser og informationskilder til brug for værdiansættelsen. Desuden var fokus på virksomhedernes kontrol af fondsforvalternes værdiansættelse. Inspektionerne gav blandt andet anledning til påbud om at:

- indarbejde mere relevante tærskelværdier for kreditfonde og bruge mere relevante markedsindeks for private equity og investeringer i infrastruktur for at sikre en tilstrækkeligt hyppig og retvisende værdiansættelse
- styrke dokumentationen af analyser, antagelser og informationskilder for modellen til løbende værdiansættelse for alternative investeringer
- forbedre processerne for at sikre en tilstrækkeligt dokumenteret kontrol og validering af modellen for den løbende værdiansættelse
- forbedre processerne for at sikre en tilstrækkeligt dokumenteret kontrol og validering af modellen for den løbende værdiansættelse.

Derudover gennemførte Finanstilsynet funktionsinspektioner af private equity-investeringer.

Endeligt opdaterede Finanstilsynet vejledningen om alternative investeringer og gode investeringsprocesser i lyset af prudent person-princippet.

Intensiveret tilsyn med SUL (syge- og ulykkesforsikring)

Finanstilsynet ændrede bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed (SUL) med virkning den 1. januar 2022. Bekendtgørelsen fastsætter krav til særskilt forvaltning af virksomhedernes SUL-forretning og livsforsikringsforretning for at beskytte pensionsopspareres interesser. Virksomhederne skal have holdbare forretningsmodeller for begge områder, så hvert område hviler i sig selv. Finanstilsynet fører gennem virksomhedernes indberetninger et løbende tilsyn med, om deres forretningsmodeller på livsforsikrings- og SUL-områderne er holdbare hver for sig.

Forsikringsvirksomhedernes behandling af klimarisici i rapporter om vurdering af egen risiko og solvens, ORSA

Finanstilsynet afsluttede i 2024 en gennemgang af de tværgående pensionskassers, livsforsikringsselskabernes og skadesforsikringsselskabernes behandling af klimarisici i ORSA-rapporterne for 2023. Finanstilsynet har som opfølgning på gennemgangen i september 2024 via sin hjemmeside gjort opmærksom på, at forsikringsvirksomhederne generelt bør behandle klimarisici i deres ORSA-rapporter bedre. Selvom gennemgangen viste, at flere virksomheder i højere grad end tidligere behandler klimarisici, så sker det fortsat på et umodent stadie. Finanstilsynet vil følge virksomhedernes arbejde med klimarisici i ORSA-rapporten og inddrage arbejdet i det løbende tilsyn.

Opgørelse af solvens II-hensættelser

Finanstilsynet gav i januar 2020 en række virksomheder påbud om at opgøre deres solvensmæssige hensættelser i overensstemmelse med principperne i Solvens II. Finanstilsynet har gennem de senere år gennemgået virksomhedernes opfølgning på påbuddet, herunder haft dialog med virksomhederne. Derudover har Finanstilsynet igangsat tilsynsmæssige aktiviteter i forhold til visse virksomheders opgørelse af de solvensmæssige hensættelser efter de nye metoder, idet opgørelsen af de solvensmæssige hensættelser til solvens indgår som en del af Finanstilsynets løbende risikobaserede tilsyn med forsikringsselskaberne.

IT-risikostyring

IT-risici er et væsentligt risikoområde for forsikringsvirksomheder. Finanstilsynet afsluttede tre funktionsinspektioner på området for IT-risikostyring i forsikringsselskaber i 2024. Det er vigtigt, at der er sammenhæng mellem bestyrelsernes vurdering af IT-risici og styringen af disse, i tråd med hvad der gælder for øvrige risici. Inspektionerne gav bl.a. anledning til at påbyde bestyrelserne at fastsætte klare principper for opgørelse og måling af IT-risici.

Utilstrækkelig governance

Ineffektive ledelsessystemer kan udgøre en væsentlig operationel risiko og er derfor et fokusområde, der indgår i de fleste af Finanstilsynets tilsynsaktiviteter. Svigt i ledelsessystemet kan føre til manglende styring af de risici, som virksomhederne og kunderne er eksponerede mod. Finanstilsynet afsluttede tre funktionsinspektioner på pensionsområdet af forretningsmodel, ledelsessystem og outsourcing i 2024.

Skadesforsikringsselskabernes ledelsessystemer har ofte vist sig at være mangelfulde i varierende omfang. Finanstilsynet gennemførte derfor inspektionsaktiviteter rettet mod at afdække utilstrækkeligheder på området. I 2024 førte det bl.a. til påbud om effektiv intern auditfunktion og sikring af compliancefunktionens objektivitet og uafhængighed.

Værdifastsættelse af ejendomme

På baggrund af de stigende renter er det en prioriteret indsats for Finanstilsynet at gennemgå skadesforsikringsselskabernes værdifastsættelser af deres

ejendomsinvesteringer i de tilfælde, hvor de vejer tungt på balancen. De hidtidige erfaringer tyder ikke på, at selskaberne i vidt omfang sætter værdien af deres ejendomsinvesteringer for højt.

D. Tilsyn med kreditinstitutter

Finansiering af udlejningsejendomme og ejendomsprojekter

Finansiering af udlejningsejendomme og ejendomsprojekter har historisk forårsaget store, og i nogle tilfælde ødelæggende, tab for pengeinstitutter. Finanstilsynet afsluttede i 2024 en række inspektioner af denne type finansiering i store, mellemstore og mindre pengeinstitutter. Formålet med inspektionerne var at vurdere institutternes risikovillighed på området. Finanstilsynet offentliggjorde den 3. december 2024 et notat om dette.

Det generelle indtryk fra inspektionerne var, at ejendomme og ejendomsprojekter i langt de fleste af bevillingerne bliver finansieret efter principper, som ikke afviger væsentligt fra de største institutters kreditpolitikker og forretningsgange. Inspektionerne viste dog også, at en række af de mindre og mellemstore institutter på et eller flere områder havde en for høj risikovillighed – i strid med markedspraksis og ledelsesbekendtgørelsen. Det medførte påbud til institutterne.

De væsentligste observationer fra inspektionerne var:

1. manglende overholdelse af kravet om positiv likviditet ²
2. mangelfuldt beslutningsgrundlag
3. ikke passende krav til egenfinansiering
4. manglende kaution fra ultimativ ejer
5. utilstrækkeligt stærke strukturer.

God praksis for kreditinstitutters styring af datakvalitet

Finanstilsynet afsluttede i 2024 inspektioner af styringen af datakvalitet i de største danske kreditinstitutter. Finanstilsynet fandt, at de undersøgte institutter bruger betydelige ressourcer på at indarbejde omfattende forretningsgange og metoder på området. Tiltagene afspejler størrelsen og kompleksiteten i deres forretning.

På baggrund af inspektionerne og det løbende tilsyn med institutterne offentliggjorde Finanstilsynet i oktober 2024 et notat, som omhandler krav til styring af kvaliteten af data på alle risikoområder.

² Kravet om positiv likviditet er et centralt element i ledelsesbekendtgørelsens bilag 1 nr. 20. Kravet indebærer, at den finansierede ejendoms lejeindtægter, fratrukket dens drifts- og vedligeholdelsesudgifter, løbende skal kunne dække renter, afdrag og eventuelle bidrag til instituttet.

Notatet præciserer, at det er afgørende for effektiviteten af kreditinstitutternes risikostyring, at de har et pålideligt og tilgængeligt datagrundlag at basere deres beslutninger på. Langt de fleste beslutninger på strategisk, taktisk og operationelt niveau træffes oftest på grundlag af data, som indgår i analyser og rapporter. Desuden stiger betydningen af data, og dermed betydningen af deres kvalitet, i takt med øget brug af modeller, robotter, maskinlæringsteknikker og kunstig intelligens.

Funktionsinspektion af styring af renterisiko udenfor handelsbeholdningen

Efter uroen på de finansielle markeder og i banksektoren i både USA og Europa i foråret 2023, som fulgte i kølvandet på de store rentestigninger, har der været fornyet fokus på renterisikoen i danske kreditinstitutters balance. Det gælder både renterisikoen i handelsbeholdningen og særligt eksponeringer udenfor handelsbeholdningen.

Finanstilsynet afsluttede i 2024 syv inspektioner på området. På inspektionerne gennemgik Finanstilsynet institutternes håndtering og styring af renterisici udenfor handelsbeholdningen, herunder bankens styringsdokumenter, processer, modeller og rapportering. Institutternes renterisici udenfor handelsbeholdningen stammer generelt primært fra forskelle mellem det enkelte instituts ind- og udlånsforretning, likviditetsbeholdning og obligationsudstedelser.

Finanstilsynet fandt, at de største institutter har en aktiv og kompleks styring af disse risici sammenlignet med de mindre institutter. Denne kompleksitet giver i sig selv også risici i forhold til mere enkle tilgange.

Enkelte institutter bruger modeller baseret på kundeadfærd til at opgøre renterisikoen udenfor handelsbeholdningen, herunder modeller til at fastsætte den forventede løbetid på indlån og estimere mængden af indlån, der ikke vil ændre rente – selv ved store ændringer af det generelle renteniveau. De pågældende institutter har generelt udfordringer med at leve op til de internationale retningslinjer og sikre overholdelse af de eksisterende regler og standarder på området.

Det er vigtigt, at institutter, som modellerer adfærdsrisici, tager tilstrækkeligt højde for usikkerheder relateret til modellering af kundeadfærd. Finanstilsynet gav påbud for at sikre, at risikoen på adfærdsantagelserne i højere grad afspejles i instituttets styring og rapportering af renterisiko udenfor handelsbeholdningen.

Finanstilsynet fandt endeligt, at flere institutters kontrolfunktion i anden forsvarslinje ikke i tilstrækkelig grad tog kritisk stilling til flere risici på området. Institutterne bør forbedre deres identifikation, måling, styring og rapportering af disse risici.

Temainspektion af styringen af likviditets- og fundingrisici ved store erhvervsindlån

Finanstilsynet afsluttede i begyndelsen af 2024 en temainspektion af styringen af likviditets- og fundingrisici ved store erhvervsindlån i seks store og mellemstore pengeinstitutter. Temainspektionen skal ses i lyset af begivenhederne på de finansielle markeder i marts 2023, hvor især store udækkede erhvervsindlån viste sig at være meget flygtige indenfor kort tid. Det var tilfældet i f.eks. Silicon Valley Bank i USA. Temainspektionen belyste, hvordan pengeinstitutterne identificerer og overvåger risiciene forbundet med udækkede erhvervsindlån. Herunder havde temainspektionen fokus på at belyse, om pengeinstitutterne har en forsvarlig styring i forhold til deres stresstest på likviditetsområdet, og hvordan de bruger følsomhedsanalyser som supplement til at belyse effekterne af afløb på nøgletal for likviditet og funding.

Temainspektionen viste som helhed, at der ikke er den samme grad af sårbarhed i indlånsfinansieringen i de danske pengeinstitutter, som dem, der materialiserede sig i udvalgte amerikanske banker i marts 2023. Udækkede indlån fra erhvervskunder fylder ikke i samme udstrækning hos de danske institutter som i f.eks. Silicon Valley Bank.

Der er dog stadig potentielle likviditets- og fundingrisici forbundet med udækkede erhvervsindlån for de danske pengeinstitutter og potentiale for at forbedre styringen af dem. Flere institutter kan styrke deres overvågning af erhvervsindlån og har ikke tilstrækkeligt overblik over branchetilhørsforholdene for deres udækkede erhvervsindlån. Temainspektionen viste også, at i institutter, hvor udækkede erhvervsindlån fylder en stor andel af indlånsfinansieringen, kan det potentielt udgøre en væsentlig mangel i risikostyringen.

Udviklingsprojekt af tilsynsmodel for forbrugslånsbankernes kreditvurderingsmodeller

Den sædvanlige proces for en kreditvurdering er at indsamle, analysere og vurdere oplysninger, som indgår i afgørelsen af, om ansøgningen om lån godkendes eller ej. Forbrugslånsbanker har typisk ikke samme historiske kendskab til kunden og løbende indsigt i kundens økonomi. Finanstilsynet udarbejdede i 2024 en tilsynsmodel for forbrugslånsbankernes kreditvurderingsmodeller baseret på historiske erfaringer.

Analyse af udenlandske ejendomsselskaber i Danmark

Værdien af det danske erhvervsejendomsmarked er steget markant de senere år og anslås til ca. 4.000 mia. kr. Markedet er koncentreret omkring hovedstadsregionen og består primært af boligudlejningsejendomme og kontorer. Udenlandske investorer har været aktive på det danske erhvervsejendomsmarked det seneste årti. Særligt de svenske ejendomsselskaber har købt op og har i enkelte år udgjort op imod halvdelen af de udenlandske køb, som har været koncentreret på nogle få store svenske ejendomsselskaber.

Analysen viste, at danske kreditinstitutter har en del eksponeringer mod udenlandske ejdomsselskaber. Ejendommene har typisk en lavere belåningsgrad – f.eks. på 40 pct.

Analysen viste samtidig, at udlånene udgør en mindre andel af institutternes samlede udlån til branchen fast ejendom. Dette kombineret med belåningsgraderne mindsker den direkte tabsrisiko. Der kan derimod være større afledte risici, hvis ejere eller kreditgivere skal tvangssælge betydelige dele af porteføljerne.

E. Tilsyn med tværgående risikoområder

Cyberstresstest

I 2024 offentliggjorde Finanstilsynet en rapport om første runde cyberstresstest, som blev gennemført i 2023. Cyberstresstesten havde til formål at højne den finansielle sektors operationelle robusthed ved at teste, hvordan udvalgte virksomheder ville håndtere et scenarie med et omfattende, længerevarende IT-nedbrud. Testen gav vigtige læringspunkter. Det stod blandt andet klart under det længerevarende IT-nedbrud i testen, at det er afgørende, at virksomhedernes forretningsnødplaner modsvarer den tid, som de forventer, at det vil tage at genetablere den normale IT-understøttelse efter et ekstremt, men plausibelt nedbrudsscenarie. Testen viste også vigtigheden af, at virksomhederne har en kommunikationsstrategi, som understøtter nødplanerne. Forberedelse og test af både nødplaner og kommunikationsindsats er en væsentlig faktor givet det ekstreme tidspres, der er under en krise.

Finanstilsynet videreførte testformen i 2024 under navnet "Stresstest af operationel robusthed". Navneskiftet skyldes et ønske om at afspejle, at håndtering af et omfattende IT-nedbrud er en opgave for hele virksomheden – ikke for IT-afdelingen alene. Anden runde af testen blev igangsat i 2024 med henblik på afvikling i 2025. Til forskel fra første runde, som havde fokus på individuelle virksomheders håndtering, vil anden runde også have fokus på sektorniveauet, både i forhold til håndtering og konsekvenser. På grund af skiftet i fokus gennemføres anden runde i tæt samarbejde med Nationalbanken.

Gennemførelse af nye regler under DORA-forordningen og NIS2-direktivet

Med DORA-forordningen og NIS2-direktivet er sket en nødvendig modernisering af reglerne for tilsyn med IT- og cybersikkerhed i den finansielle sektor.

Finanstilsynet implementerede NIS2-direktivet, der fastsætter krav på tværs af sektorer, i den danske lovgivning for en række leverandører på det finansielle område, herunder fælles datacentraler og IT-operatører af detailbetalingsystemer. Finanstilsynet indførte desuden supplerende nationale regler, som følger af DORA-forordningen, for de leverandører, som Finanstilsynet udpeger til operatører af finansielle digitale infrastrukturer.

Finanstilsynet har løbende informeret om de nye regler under DORA-forordningen og NIS2-direktivet.

Udpegnning af operatører af finansielle digitale infrastrukturer

Finanstilsynet udpegede pr. 18. oktober 2024 en række leverandører på det finansielle område til operatører af digital finansiell infrastruktur, hvilket fremgår af Finanstilsynets hjemmeside.

Tilsyn med sanktionsområdet

EU vedtager fortsat løbende sanktioner mod Rusland og Belarus som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Finanstilsynet havde derfor i 2024 fortsat øgede vejlednings- og informationsaktiviteter på sanktionsområdet. Overholdelse af sanktioner er også fortsat et fokus på Finanstilsynets inspektioner. Indsatsen er ikke afsluttet endnu, idet sanktioner mod Rusland og Belarus fortsat vil være et indsatsområde med høj prioritet i Finanstilsynet i de kommende år. Sanktionsområdet vil desuden fylde meget over de kommende år grundet Danmarks indtræden i FN's Sikkerhedsråd.

Kontantbaseret hvidvask

Det følger af den nationale risikovurdering af hvidvask fra 2022 fra Hvidvasksekretariatet, at kontanter er attraktive, fordi de er vanskelige at spore og kan bruges til såvel almindeligt forbrug som til kriminelle aktiviteter, f.eks. køb af narkotika. Hvidvasksekretariatet vurderer, at risikoen for, at kontantindsættelser og kontanthævninger bruges til hvidvask, er betydelig.

Finanstilsynet havde derfor fokus på kontanthåndtering på en række inspektioner i penge- og betalingsinstitutter. Formålet var at afklare, om de omfattede virksomheder havde kendskab til midlernes oprindelse.

Finanstilsynet har generelt fokus på, at de finansielle virksomheder har tilstrækkeligt kendskab til midlernes oprindelse. Det gælder også, når midlerne ikke omfatter kontanter. Hvis virksomhederne ikke i nødvendigt omfang undersøger eller forholder sig til oprindelsen af kundernes midler, modtager de påbud fra Finanstilsynet.

Undersøgelse af korrespondentforbindelser

Respondentforbindelser medfører en høj risiko for hvidvask eller terrorfinansiering, idet korrespondenten udfører transaktioner på vegne af respondenter, men ikke selv kender respondentens kunder.

Finanstilsynet gennemførte derfor en temaundersøgelse om pengeinstitutternes håndtering af korrespondent- og respondentforbindelser. Undersøgelsen viste, at de fleste af de undersøgte større danske pengeinstitutter havde implementeret tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer ift. korrespondentfor-

bindelser, og at institutterne også løbende overvåger disse kundeforhold tilstrækkeligt. I enkelte tilfælde konstaterede Finanstilsynet mangler, som de berørte pengeinstitutter dog siden har udbedret.

Undersøgelser på bæredygtighedsområdet

Finanstilsynet gennemførte i maj 2024 en temainspektion med fokus på bæredygtighedsrisici og -oplysninger på investeringsforvaltningsområdet. Tema-inspektionen indgik i en fælleseuropæisk indsats (Common Supervisory Action). Inspektionen viste, at forvalterne skal blive bedre til at inddrage bæredygtighedsrisici i deres investeringsbeslutninger samt kommunikere forståeligt og retvisende om bæredygtighedsforhold.

Finanstilsynet gennemførte i juni 2024 en temainspektion på pensionsområdet med fokus på overholdelse af kravene til bæredygtige investeringer og internationale standarder hos de pensionsselskaber, der tilbyder bæredygtighedstilvalgsprodukter. Undersøgelsen viste, at virksomhederne generelt har en utilstrækkelig governance for bæredygtige investeringer og internationale standarder, herunder efterlevelse af Parisaftalen.

Finanstilsynet gennemførte desuden i oktober 2024 en temaundersøgelse for at afdække, om de omfattede virksomheder generelt lever op til rapporteringskravene i henhold til EU's taksonomiforordning. Vurderingen er, at der er flere mangler i rapporteringen, som kan gøre det svært for brugere at forstå og sammenligne rapporteringen på tværs af virksomhederne. Finanstilsynet offentliggjorde i oktober 2024 et god praksis-papir med eksempler på god og dårlig praksis fra undersøgelsen.

ESG Compliance Tracker

Finanstilsynet har udviklet en "ESG Compliance Tracker" til at understøtte den risikobaserede tilgang til tilsynet med bæredygtighedsoplysninger. Løsningen anvender offentligt tilgængeligt data til at identificere produkter eller virksomheder med særligt høj risiko for ikke at overholde lovgivningens krav til bæredygtighedsoplysninger og dermed for at begå greenwashing.

Sektornyhed om udstederes brug af Green Bond Frameworks

Finanstilsynet offentliggjorde i september 2024 en sektornyhed og et tilhørende notat om Finanstilsynets undersøgelse af udstederes brug af Green Bond Frameworks. Notatet indeholder en række af Finanstilsynets observationer, som er relevante at fremhæve sammen med nogle anbefalinger til indholdet i Green Bond Frameworks, som udstedere bør være opmærksomme på ved udarbejdelsen.

Øget transparens om fit & proper-praksis

Finanstilsynet havde i 2024 fokus på at skabe transparens om kravet til egnethed, særligt hvad der kræves for, at en kandidat er egnet til en given stilling. Finanstilsynet offentliggjorde derfor en redegørelse, der beskriver en

række relevante positive egnethedsafgørelser, og hvad Finanstilsynet konkret har inddraget og lagt vægt på i afgørelserne.

Finanstilsynet har som led i indsatsen for at øge transparensen på fit & proper-området også opdateret fit & proper-vejledningen med de virksomhedstyper, der er omfattet af kravene, hvilke oplysninger der er relevante at sende med en ansøgning samt Finanstilsynets tilgang ved fit & proper-vurderingen.

Undersøgelse af pengeinstitutters aflønningspolitik, særligt med fokus på variabel aflønning

Finanstilsynet gennemførte en temaundersøgelse af overholdelse af aflønningsreglerne i pengeinstitutter. Det overordnede formål med kravene er at sikre, at de finansielle virksomheder fører en forsvarlig lønpolitik, der fremmer en sund og effektiv risikostyring. Finanstilsynet offentliggjorde på baggrund af undersøgelsen en rapport med de væsentligste observationer. Rapporten er offentliggjort som led i et arbejde med at sætte fokus på finansielle virksomheders overholdelse af aflønningsreglerne, der i sidste ende skal munde ud i en opdatering af aflønningsvejledningen. De overordnede konklusioner fra undersøgelsen var, at lønpolitikken kun sjældent er tilpasset det enkelte institut og ofte ikke indeholder instituttets egentlige lønpraksis, samt at den i flere tilfælde mangler at fastsætte kriterier for både fast og variabel løn. Desuden viste undersøgelsen, at det er vanskeligt for institutterne at udpege væsentlige risikotagere korrekt.

Samarbejde mellem tilsyn og sektor

Finanstilsynet offentliggjorde i 2024 en rapport om ledelsesbekendtgørelsen for penge- og realkreditinstitutter. Ledelsesbekendtgørelsen er et af institutternes daglige værktøjer til at rammesætte og understøtte veldrevne finansielle virksomheder. Rapporten blev til på baggrund af en række møder med sektoren, der havde til formål at skabe større gensidig forståelse af anvendelsen af reglerne. Rapporten indeholder de væsentligste drøftelser og de ændringer i ledelsesbekendtgørelsen, som arbejdet gav anledning til.

Etableret tilsyn med markedet for kryptoaktiver

EU-regler på markedet for kryptoaktiver er trådt i kraft. Finanstilsynet har i den forbindelse etableret en funktion, som skal sikre tilsynet med sektoren med særligt sigte på at styrke forbrugerbeskyttelsen på området. Funktionen indebærer bl.a., at Finanstilsynet:

- har etableret en ansøgningsproces
- har løftet sin forståelse af den regulatoriske ramme og teknologien bag
- har afholdt et informationsarrangement for sektoren.

Lovforslag, som styrker reglerne om sikring af brugermidler i betalingsinstitutter

Folketinget vedtog i december 2024 en ændring af lov om betalinger for at styrke sikringen af brugermidler, hvis et betalingsinstitut eller et e-pengeinstitut går konkurs. Reglerne er justeret for at sikre betalingsmodtagernes separatistilling til midler på den såkaldte sikringskonto, som betalingsinstituttet eller e-pengeinstituttet skal oprette.

God praksis ved brug af kunstig intelligens i den finansielle sektor

For at understøtte finansielle virksomheder i at bruge kunstig intelligens på en betryggende måde havde Finanstilsynet dialog med en række finansielle aktører samt rådgivere og akademikere for at høre, hvilke risici de særligt ser ved kunstig intelligens, og hvad man kan gøre for at imødesee dem. Finanstilsynet offentliggjorde på den baggrund et papir med en række punkter, som finansielle virksomheder bør overveje, når de bruger kunstig intelligens.

Brug af kunstig intelligens i den finansielle sektor i 2024

For at forberede det kommende tilsyn med forordningen om kunstig intelligens afdækkede Finanstilsynet, hvordan og i hvilket omfang de finansielle virksomheder benytter AI-teknologi. Hovedparten af de adspurgte brugte kunstig intelligens, og stort set alle forventede, at kunstig intelligens vil fylde endnu mere fremover. Afdækningen viste også, at særligt utilstrækkelige data, mangel på ressourcer og uklar regulering hindrer yderligere brug. Finanstilsynet vil gennemføre en mere kvalitativ undersøgelse af området i 2025.

Principper for vurdering af et decentralt marked for kryptoaktiver

Den nye forordning for markeder for kryptoaktiver (MiCA) omfatter ikke udbud og udstedelser, der sker decentralt. MiCA regulerer ikke udbud af kryptoaktivtjenester eller udstedelser af kryptoaktiver, der ikke foretages af en central modpart (decentrale udbud). Muligheden for at gennemføre udbud decentralt kommer af blockchain-teknologien og tilgængeligheden af programmerbare kontrakter (smartkontrakter). Det er en ny udvikling på de finansielle markeder, som ikke er omfattet af en harmoniseret regulatorisk tilgang. Finanstilsynet har derfor fastlagt og offentliggjort en række principper, der vil ligge til grund for Finanstilsynets vurdering af, om et udbud kan karakteriseres som decentralt.

Undersøgelse af forsikringsselskabers undersøgelse af skadelidte i forsikringssager

Finanstilsynet har undersøgt, hvordan seks forsikringsselskaber håndterer personovervågning af skadelidte i forsikringssager. Undersøgelsen blev igangsat af den tidligere erhvervsminister efter en række historier i medierne om skadelidte, der blev personovervåget af deres forsikringsselskab. Undersøgelsen konkluderede, at de undersøgte selskaber generelt overholder reglerne i god skik og undersøgelsesbekendtgørelsen. Selskaberne skal dog være omhyggelige med kun at bruge personovervågning, når de har en velbegrundet og dokumenteret mistanke, og sikre, at det kun sker, når det er

absolut nødvendigt. Selskaberne skal også være opmærksomme på deres kommunikation til skadelidte. Skadelidte skal bl.a. have oplysning om grundlaget for den mistanke, som har ført overvågningen. På baggrund af undersøgelsen gav Finanstilsynet et påbud til et af selskaberne om at ændre sine procedurer for at sikre efterlevelse af reglerne i undersøgelsesbekendtgørelsen.

Undersøgelse af rådgivning om firmapensioner

Finanstilsynet gennemførte en undersøgelse af, hvordan uafhængige forsikringsformidlere rådgiver om firmapensionsordninger. Undersøgelsen havde bl.a. fokus på situationer, som kræver særlig opmærksomhed fra rådgiveren. Det kan f.eks. være situationer, hvor forsikringstager ikke kan få fuldt udbytte af den forsikringsdækning, den pågældende betaler for. Utilstrækkelig rådgivning kan medføre, at forsikringstagere ikke får fuldt udbytte af deres forsikringer og pensionsordninger – og det kan have alvorlige konsekvenser for deres økonomiske fremtid. Undersøgelsen medførte en generel indskærpelse til forsikringsformidlere om, at alle pensionstagere skal have rådgivning, ikke kun formuende, højtlønnede eller højt profilerede ansatte.

Undersøgelse af overførsel af pensionsopsparinger

Finanstilsynet har tidligere konstateret, at en pensionskasse ikke anførte en saglig og proportionel begrundelse for at afskære adgangen til at overføre en pensionsordning. I et andet tilfælde klagede flere kunder over, at et selskab ikke ville overføre deres hvilende pensionsopsparing til en ny ordning, som ikke var en obligatorisk arbejdsmarkedspension, i et andet selskab. Finanstilsynet undersøgte derfor de vilkår, som fire pensionskasser opstiller for deres kunder. Undersøgelsen førte til, at de fire pensionskasser fik påbud om at ændre deres vilkår, så de kun kan nægte at flytte en pensionsordning på baggrund af saglige hensyn til den enkelte forsikringstager.

Påbud om uvildig undersøgelse af gældsinddrivelse

Finanstilsynet gav i april 2024 et pengeinstitut påbud om at gennemføre og betale for en uvildig undersøgelse af de foranstaltninger, som instituttet havde truffet for at rette op på fejlene i bankens gældsinddrivelse. Påbuddet fulgte op på en afgørelse fra september 2023, hvor Finanstilsynet konkluderede, at pengeinstituttet havde handlet i strid med god skik, idet instituttet ikke havde truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at sikre, at det ikke opkrævede fejlbehæftet gæld. Finanstilsynet gav påbuddet henset til sagens omfang, antallet af berørte kunder og konsekvenserne for disse. Fokus for den uvildige undersøgelse var instituttets efterlevelse af dele af de påbud, instituttet fik i 2023.

Undersøgelse af basal betalingskonto

Alle forbrugere har, jf. lov om betalingskonti, ret til en basal betalingskonto. Adgangen til en basal betalingskonto er afgørende for, at forbrugere kan modtage løn, offentlige ydelser og gennemføre betalinger. Finanstilsynet har tidligere konstateret, at pengeinstitutter ikke overholder reglerne om adgang til

en basal betalingskonto. Finanstilsynet undersøgte derfor, hvordan ni pengeinstitutter håndterede forbrugeres lovsikrede ret til en basal betalingskonto. Loven nævner kun fem specifikke situationer, hvor pengeinstitutterne kan afslå at oprette en basal betalingskonto til en forbruger. Fem af de undersøgte banker fik påbud.

Undersøgelse af forsikringsdistributørers afdækning af krav og behov

Finanstilsynet har konstateret, at en lang række forsikringsprodukter, der er relevante for en stor gruppe af forbrugere, f.eks. indboforsikring, indeholder flere dækninger, som ikke umiddelbart er relevante for alle forbrugere i gruppen. Disse ekstra dækninger kan enten være en del af forsikringsproduktet som standard eller tilvalg. Finanstilsynet gennemførte derfor en undersøgelse blandt seks forsikringsdistributører af, hvordan distributørerne afdækker kundernes krav og behov, når de sælger indboforsikringer. Undersøgelsen viste, at der især ved online-salg kunne være betydelige svagheder i selskabernes afdækning. Det kan både medføre fejlsalg og svække forbrugernes tillid til forsikringsselskaberne. På baggrund af undersøgelsen gav Finanstilsynet et påbud til en af forsikringsdistributørerne om at ændre proces for online-salget for at sikre kundebeskyttelsen.